

SPRAVODAJCA

ZVÄZU SLOVENSKÝCH FILATELISTOV

www.slovenskafilatelia.sk

ISSN 1338-2098

2013/2

1150. VÝROČIE PRÍCHODU SV. CYRILA A METODA NA VEĽKÚ MORAVU

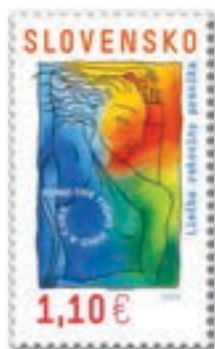
SPOLOČNÉ VYDANIE S ČESKOU REPUBLIKOU,
VATIKÁNOM A BULHARSKOU REPUBLIKOU

AUTOR VÝTVARNÉHO NÁVRHU:
PROF. DUŠAN KÁLLAY, AKAD. MALIAR
RYTEC: MILOŠ ONDRÁČEK

2013, 12. 4. * **Liečba rakoviny prsníka** * príležitostná známka * N: W. Shermanová, GÚ: V. Rostoka * OF PTC * PL: 50 ZP, TF: 4 PL * papier FL * HZ 11 ¼ : 11 ¾ * FDC N: V. Rostoka, OF Kasico * náklad: 2 mil.

536) Symbolická kresba

536 1,10 € viacfarebná..... 1,10
536 FDC2,00

2013, 9. 5. * **Poštové vozidlo** (Europa) * príležitostná známka * N: M. Komáček * OF PTC * PL: 50 ZP (A), TF: 4 PL; ZZ: 6 ZP (B), TF: 6 ZZ * papier FL s matným lepom (A), samolepiaci FL (B) * HZ 11 ¼ : 11 ¼ (A), vlnitý výsek 16 ¼ : 15 (B) * FDC N: M. Komáček, OF Kasico * náklad: 300 tis. (A), 90 tis. (B, 15 tis. ZZ)

538) Poštový autobus Škoda 125 z roku 1928

538 A 0,90 € viacf., známka z PL..... 0,90
538 B 0,90 € viacf., známka zo zošitka. 0,90
538 FDC 1,80
538 ZZ 5,40
538 NL 0,91

2013, 26. 4. * **Veterný mlyn v Holíči** (Technické pamiatky) * príležitostná známka * N+R: L. Žálec * OTr+HT PTC * PL: 50 ZP, TF: 2 PL * papier FLA * RZ 11 ¼ : 11 ¾ * FDC N: L. Žálec, OF Kasico * náklad: 1 mil.

537) Veterný mlyn v Holíči (19. stor.)

537 T2 50g (0,45 €) viacfarebná..... 0,45
537 FDC 1,35
537 NL 0,91

539) Umelecký súbor Lúcnica – tanečníci v podpolianskom kroji

540) Epický spev Pansori – speváčka s bubeníkom

**Vydáva ZSF v Bratislave
pre vnútornú potrebu**

Adresa redakcie:

Sekretariát ZSF
Radlinského 9
812 11 Bratislava

Tel.: 02/524 447 37

Mobil: 0911 289 346

Fax: 02/524 447 37

CNS Tel.: 02/524 447 37

Redakčná rada:

Lubomír Floch - predseda
Zdeněk Baliga, Ján Mička,
Jozef Oško, Rastislav
Ovšonka, Jozef Vangel

Redakcia:

Zdeněk Baliga - šéfredaktor
Ladislav Hölc, Iveta
Valašková

Obálku navrhoľ:

Lubomír Floch

Grafická úprava:

Vydavateľstvo a grafické
štúdio JADRO

mobil: 0915 80 50 20

WEB: www.jadro.sk

Ročník: XV.

Číslo: 2/2013

Náklad: 350 ks

Strán: 32

Uzávierka: 16.6.2013

Dané do tlače: 24.6.2013

Vyšlo: 26.6.2013

ISSN 1338-2098

Úvodník

Viem si predstaviť, že...4

Dokumenty ZSF

Uznesenie z Rady ZSF z 8.6.20136

Slovenská známka

Vyhodnotenie ankety7

Inaugurácia príležitostnej známky Dominik Tatarka9

Podacie hárky - elektronicky10

Zaujímavosti na slovenských poštových známkach11

Výstavy

Program výstavy NITRAFILE 201312

Medzinárodná výstava známok HUNFILE 201313

Naša mládež

Dni mladých filatelistov – Bratislava 201315

Aktuálne trendy v tematickej filatelii18

Z klubov a regiónov

XXX. Dni filatelie Slovenska v Bytči21

Jubilejný X. Bratislavské zberateľské dni22

Informácia o stretnutí predstaviteľov ZSF a SČF23

Piešťany 2013 očami filatelistu24

Filatelistická výstava LAUGARICIO 201325

Už XXIII. ročník festivalu ELRO v Kežmarku27

Recenzie

Špecializovaný katalóg poštových známok29

Spoločenská kronika

Osemdesiatnik Ing. Ján Maniaček31

Jubilujúci vedúci krúžkov mladých filatelistov32

Naši jubilanti33

Opustil nás Ing. Ladislav Kráľovský33

Inzercia

Inzercia ZSF33

Viem si predstaviť, že...

Časopis Spravodajca ZSF bude raz vychádzať mesačne v plnofarebnej verzii, v náklade pokrývajúcom potreby každého člena zväzu a každého abonenta noviniek Slovenskej pošty. Možno toto konštatovanie vyvoláva úsmev čitateľov, ale opakujem, viem si to predstaviť. Takto to robia naši kolegovia v susednom Zväze rakúskych filatelistov.

Viem si predstaviť, že časopis bude ďalej vychádzať 4 krát ročne s farebnou obálkou so štandardným obsahom 32 strán zaujímavého textu a obrázkov.

Čo je spoločným menovateľom naplnenia spomenutých možností?

Odpoveď je jednoduchá. Dostatok kvalitných príspevkov, empatickí redaktori pracujúci za „pán Boh zaplať“ a financie. Financie vďaka sponzorstvu Slovenskej pošty máme, (zatiaľ pre druhú možnosť), redaktorov tiež (zatiaľ). Potrebujeme najmä dostatok kvalitných príspevkov. Tie nemáme. Potrebujeme kolektív dopisovateľov, autorov zaujímavých článkov, ktoré budú dopredu avizované, na ktoré sa budeme tešiť, ktoré si s pôžitkom prečítame, a ktoré budú (možno) posmeľovať tých menej odvážnych autorov, aby tiež napísali niečo pekné a príťažlivé. Veď ak sa niekto venuje filatelii desiatky rokov, tak mu nemôže chýbať myšlienkové zázemie napísať o tom, čomu sa venuje. Môže mu chýbať odvaha, môže mať pocit, že nedokáže previesť do písomnej formy svoje myšlienky a skúsenosti. Ale tento

pocit poznáme viacerí a nie je ľahké prekonať ho. Kto neskúsil, nepozná.

Každý sa venuje niektorej časti filatelistického záujmu. Nepochybne máme najviac zberateľov slovenských poštových známok. Začnime viac písať o nich a pre nich. Dajme dokopy,

čo vieme a vytvorme z čriepkov mozaiku poznania, na ktorú budeme raz hrdí. Iste sú medzi nami kolegovia, ktorí vedia nájsť zaujímavosti na slovenských poštových známkach, ktoré generálnym zberateľom unikajú, ale radi by ich mali vo svojej zbierke, keď sa dozvedia o ich existencii. Už v tomto čísle rozširujeme rubriku „Slovenská známka“ o novú časť „Zaujímavosti na slovenských poštových známkach“. Časopis môže vytvoriť podmienky pre komunikáciu zberateľov známok našich susedov, ale i iných štátov. Každý má to svoje „teritórium“, ktoré je jeho srdcu najbližšie. Predstavme jeho známkovú tvorbu. Spoznajme navzájom, kto čo zbiera.

Máme šancu stať sa kronikármi histórie našich klubov. Rubrika „Z klubov a regiónov“ na to vytvára priestor. Medzi nami žijú autori schopní písať nielen o poštovej histórii na území terajšieho Slovenska, ale aj o histórii klubov. Niektoré kluby už majú pekný rad rôčkov, ale stále nemajú svoju históriu napísanú na papieri. Rozšírme ju aj o osobnostné profily zaslúžilých filatelistov. Spoločenská rubrika o životných jubileách a skone

našich členov sa môže vyprofilovať ako uznanie za ich celoživotnú prácu pre svoj klub alebo svoj zväz. Pravdivé svedectvo vedia najlepšie poskytnúť ich súčasníci. V každom klube boli, aj sú, filatelisti, ktorí by nemali byť zabudnutí.

Periodicky organizujeme filatelistické výstavy rôzneho stupňa. Treba im robiť reklamu i zhrnúť, čo na nich bolo dobré a čo nabudúce môžeme urobiť lepšie. A bolo by vynikajúce, ak by boli vystavovatelia ochotní predstaviť svoje exponáty, zdieľať svoje poznatky a názory získané pri tvorbe exponátov. Aj na to môžu slúžiť stránky nášho časopisu.

Rubrika „Naša mládež“ je stálou súčasťou nášho časopisu. Informuje, čo v tejto oblasti robíme, čo by sme chceli robiť a ponúka návody, ako to robiť. Viem si predstaviť, že sa tam objavia príspevky členov krúžkov mladých filatelistov. Prvá lastovička sa už objavila v prvom tohtoročnom čísle.

Rubriku „Inzercia“ členovia zväzu používajú len sporadicky, na ich škodu, je bezplatná. Jej potenciál ešte musia objaviť.

Položil som si otázku, aký by mal byť obsah nášho časopisu, ktorý by som bol ja, radový člen, ochotný kupovať. Hore

som vymenoval to, čo by som tam chcel mať ja. Viacerí by tam ešte chceli doplniť mnoho iného. Otvorme sa jeden druhému, dajme to na papier a diskutujme o tom. Môže sa stať, že sponzor skončí jeho podporu a čo potom? Nedávno sa nám to stalo. Čo budeme robiť v takomto prípade? Z diskusie vzniknú závery a tie skúsme rozvinúť a naplniť činom. Mierou životaschopnosti časopisu je ochota jeho členov živiť jeho vydávanie.

Viem si predstaviť, že o všetkom, o čom som písal hore, sa budeme môcť dočítať na stránkach nášho časopisu. Toto číslo obsahuje z každého rožku trošku. Nemá ideálny obsah, viacerým tam bude chýbať to ich „makové“. Je tam ale to, čo malá skupinka autorov dokázala vytvoriť v dobrej viere, že je to najlepšie, čo môžu dať do spoločného vienu. Pridajte sa, keď nás bude viac, bude to kvalitnejšie.

Máme na to? Som presvedčený, že máme. Dajme sami sebe to, čo nám nikto iný nemôže dať.

Viem si predstaviť, že dostanem mnoho listov od čitateľov tohto úvodníka. Teším sa na ne.

Lubomír Floch
predseda redakčnej rady

Viete, že...?

Aktívny klub filatelistov 54 – 17 Poprad na 20. 9. 2013 pripravuje vo Vysokých Tatrách slávnostnú inauguráciu poštových známok z emisie Krásy našej vlasti - Tatranské motívy. Inaugurácia by sa mala uskutočniť v Starom Smokovci. Určite to bude pekné zakončenie leta (nie len toho kalendárneho). Ďalšou aktivitou tohto klubu bude 23. 11. 2013 príležitosť

ná poštová pečiatka pri príležitosti 200. výročia narodenia bývalého popradského starostu Dávida Husza. Jej používanie bude v rámci osláv, kedy pravdepodobne bude v Podtatranskom múzeu v Poprade zriadená príležitostná priehradka.

Popradskí filatelisti sa tešia na Váš záujem a na návštevu týchto podujatí.

redakcia

UZNESENIE

zo VII. zasadnutia Rady ZSF
konaného dňa 8. 6. 2013 v Bratislave

A) BERIE NA VEDOMIE

- 1) Uskutočnenie členských schôdzí KF.
- 2) Uskutočnenie pohovorov uchádzačov na porotcov.
- 3) Vyhodnotenie Ankety o najkrajšiu slovenskú poštovú známku roka 2012.
- 4) Prípravu filatelistickej výstavy NITRA-FILA 2013.
- 5) Udelenie bronzových ČO ZSF.
- 6) Informáciu Ing. Mirka Bachratého o návšteve na výstave v Jihlave a príprave 100 rokov od vzniku Československa 1918.
- 7) Informáciu o príprave filatelistickej výstavy 2. a 3. Stupňa v Ivanke pri Nitre v r. 2014.
- 8) Informáciu o propagačnej výstave Maďarsko – Slovensko v Békešskej Čabe.

B) SCHVAĽUJE

- 1) Rozpočet ZSF na rok 2013.
- 2) Udelenie ČO ZSF:

Zlatý ČO ZSF

PhDr. Zdenko Čambal, primátor Mesta Holíč

Ivan Tangl, predseda ZF Vojvodiny, Srbsko
Šandor Kiš, tajomník ZF Vojvodiny, Srbsko

Strieborný ČO ZSF

Milan Šiška, riaditeľ tlačiarne Piešťany
Milan Vančo, predseda KF Piešťany

Ing. Emília Rekeneiová, vedúca pošty Poprad 1

Peter Veselovský, vedúci pošty Poprad 2
Jaroslav Vosmek, KF Ružomberok.

- 3) Porotu na filatelistickú výstavu NITRA-FILA 2013 v zložení:

predseda - Miroslav Bachratý

tajomník - Andrej Tekel'

členovia - Bedřich Helm, Vojtech Janekovič, Jozef Oško, David Schiller, Ivan Tvdry

pozorovateľ - Milan Černík.

C) UKLADÁ

- 1) Pripraviť na septembrové zasadnutie Rady ZSF návrh Zmluvy na spoluprácu so SP na rok 2014.

Zodpovední: členovia Rady ZSF

- 2) Predložiť návrh na likvidáciu majetku ZSF podľa návrhu inventarizačnej komisie ZSF.

Zodpovedná: tajomníčka ZSF

Termín: 31.7.2013

D) RUŠÍ

- 1) Uznesenie zo VI. zasadnutia Rady ZSF v bode III. ukladá:

„Zaplatiť členské ZSF za rok 2014 do 31.1. 2014“, ktoré je v rozpore z uznesením IX. VZ ZSF.

Viete, že...?

Spišská Nová Ves bola známa svojou slávnou zvonolejárskou dielňou Majstra Konráda, a tak v rámci aktív oživenia stredovekej histórie bola 26. 6. 2013 na Pošte 1 k tejto príležitosti používaná PPP, ktorej autorom je Ing. Marián Kellner.

redakcia

VYHODNOTENIE ANKETY

NAJKRAJŠIA SLOVENSKÁ POŠTOVÁ ZNÁMKA ROKA 2012

Ako v predchádzajúcich rokoch, tak aj tento sa uskutočnila filatelistami vítaná anketa „Najkrajšia slovenská poštová známka“ teraz za rok 2012, organizovaná Zväzom slovenských filatelistov a Slovenskou poštou, a. s., odborom Pofis.

Od predchádzajúcich ročníkov sa tento líšil tým, že respondenti mali odpovedať len na jednu otázku, ktorú slovenskú poštovú

známku vydanú v roku 2012 považujú za najkrajšiu, a že účastník ankety nedostal za svoju odpoveď žiadny filatelistický suvenír. Práve tieto skutočnosti asi odradili viacerých respondentov od zaslania odpovede, a tak účasť na ankete bola nižšia než po iné roky.

A ako dopadlo hodnotenie našej známkovej tvorby za rok 2012? To nám už názor neukazuje tabuľka.

Číslo	Názov emisie	Počet hlasov
510	Kultúrne dedičstvo Slovenska: Piaristický kostol v Prievidzi	0
511	Osobnosti: Jonáš Záborský (1812 – 1876)	0
512	Osobnosti: Samo Chalupka (1812 – 1883)	0
513	Veľká noc 2012 – Hans von Aachen: Nesenie kríža	6
514	Spoločné vydanie so Srbskom: Ján Koniarek (1878 – 1952)	6
515	EUROPA 2012: Návšteva...	3
516	Medzinárodný deň detí	0
517	2. miesto na MS v ľadovom hokeji 2012	0
518	700. výročie bitky pri Rozhanovciach	49
519	Olympijské hry Londýn 2012	4
520	Paralympijské hry Londýn 2012	3
521	Krásy našej vlasti: Skalka pri Trenčíne	12
522	Krásy našej vlasti: Bazilika Sedembolestnej Panny Márie v Šaštíne	6
523	Osobnosti: Anton Bernolák (1762 – 1813)	12
524	Ochrana prírody: Národný park Nízke Tatry – Lomikameň pozmenený	8
525	Ochrana prírody: Národný park Nízke Tatry – Skalienka ležatá	9
526	Historické výročia: Lubovniansky hrad	3
527	Vianoce 2012: Narodenie Krista	0
528	UMENIE: Carpofo Tencala: Salla terena na hrade Červený Kameň	71
529	UMENIE: Viera Žilincánová (1932 – 2008)	4
530	Deň poštovej známky: Pavol Sochán (1862 – 1941)	1
Spolu hlasov		197

OBR. 1

OBR. 2

Tradične najviac sa páčili hárčekové formáty známok vyrábané najkvalitnejšou tlačou – oceľotlačou z plochých platní.

Slávnostné vyhlásenie výsledkov Ankety sa uskutočnilo v rámci Bratislavských zberateľských dní 7. júna 2013 o 15 hodine v bratislavskej Inchebe. Za veľkej účasti mladých filatelistov vyhlásenie otvoril a moderoval predseda ZSF pán Miroslav Ňaršík. Po krátkom predstavení víťazných známok odovzdal ich autorom ceny spolu so zástupkyňou Slovenskej pošty, a. s., pani Mgr. Veronikou Kopečnou.

Za prvé miesto si cenu prevzal autor a súčasne rytec známky UMENIE: Carpofo Tencala: Salla terena na hrade Červený Kameň pán František Horniak (obr. 1). Druhé miesto patrí známke 700. výročie bitky pri Rozhanovciach od autora prof. akademického maliara Dušana Kál-

laya (obr. 2) a rytca akademického maliara Rudolfa Cigánika, ktorý sa slávnosti však nezúčastnil. Cenu prevzal za túto známku len pán prof. Kállay, ktorý sa v krátkom príhovore podelil s prítomnými aj o svoje pocity pri tvorbe tejto krásnej známky. Na tretom mieste sa umiestnili súčasne dve známky, a to: Krásy našej vlasti: Skalka pri Trenčíne a známka Osobnosti: Anton Bernolák (1762 – 1813). Žiaľ z autorov týchto známok sa zúčastnil len pán František Horniak (rytec známky Osobnosti: Anton Bernolák), ktorý si prevzal cenu za toto umiestnenie.

Akcia sa skončila predávaním cien vylovaným účastníkom Ankety. Keďže v sále sa z nich nenachádzal ani jeden, ceny im poštou zašle náš Zväz. Skoro všetci účastníci tejto krásnej akcie v závere využili prítomnosť umelcov a vyvolali zaujímavú autogramiádu a získavali autogramy od prof. akademického maliara Dušana Kállaya, jeho manželky akademickej maliarky Kamily Štanclovej, ktorá sa tiež podieľa na slovenskej známkovej tvorbe, ako aj od nášho vynikajúceho rytca Františka Horniaka.

A tak sme sa všetci rozišli so vzájomným príslubom, že anketu "Najkrajšia slovenská poštová známka roka 2013" znovu vyhlásime a pokúsime sa ju rozšíriť a vylepšiť, aby bola atraktívna pre širší okruh respondentov.

Zdeněk Baliga

Inaugurácia príležitostnej poštovej známky Dominik Tatarka

alebo štrnásty marec 2013 v Plevníku - Drienovom

Miestny odbor Matice slovenskej v Plevníku - Drienovom so spoluusporiadaťmi zorganizoval inauguráciu príležitostnej poštovej známky z emisie Osobnosti, Dominik Tatarka.

Inaugurácie sa zúčastnili a v priebehu programu s príhovormi vystúpili za Spolok slovenských spisovateľov jeho podpredseda, spisovateľ Drahoslav Machala, za Maticu slovenskú predseda Ing. Marián Tkáč PhD., za Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR, riaditeľka odboru poštových služieb Ing. Jarmila Brichtová, za Slovenskú poštu, a. s., odbor Pofis, jeho vedúci Mgr. Martin Vančo PhD., starosta obce a ďalší. Prítomní boli, predseda ZSF Miroslav Ňaršík, autor návrhu známky akad. mal. Dušan Grečner, predseda Spoločenstva sv. Gabriel Mons. Ján Vallo, akad. mal. Marián Čapka, zástupcovia Trenčianskeho samosprávneho kraja a pochopiteľne, popri ďalších návštevníkov, filatelisti. Prišli z blízkeho okolia, z Považskej Bystrice, Bytče, Púchova, ale aj z Dubnice nad Váhom, z Trenčína, Nitry, Žiliny, Martina, Ružomberka, nestratili sa medzi takmer 150 návštevníkmi v Dome kultúry v Plevníku - Drienovom.

Slávnostnú atmosféru príhovormi otvoril predseda organizačného výboru Dr. Otto Gáta, ktorý pripomenul, že práve v ten kalendárny deň pred sto rokmi sa v dedinke narodil Dominik Tatarka. Stručne oboznámil o rodnom meste spisovateľa.

Vkusná panelová výzdoba bola s dielami D. Tatarku, z priblíženia Základnej školy nesúcej jeho meno (kde je pamätná izba), z publikácii vydaných k histórii obce. Na dvanástich paneloch sa vystavili zväčšené reprodukcie známk osobností vydaných na známkach Slovenskou poštou, a. s., od roku 1993. Príležitostná priehradka bola v maximálnej permanencii, žiaľ priskoro sa vypredali obálky prvého dňa vydania. Zato každý návštevník dostal zdarma plátenú tašku s portrétom Dominika Tatarku, pero s emblémom základnej školy, ďalší darček

SLOVENSKÁ ZNÁMKA

od jej žiakov, bulletin, Pamätný list a analógovú pohľadnicu, ktorú si každý mohol opatriť známkou a príležitostnou pečiatkou.

Kvalitný program pripravili miestne folklórne súbory tanečné, spevácke a hudobné. Z pôvodne plánovanej hodiny programu bola hodina a pol. Obec prispela aj k občerstveniu.

O inaugurácii vopred informovala miestna i regionálna tlač a regionálna televízia. Kto všetko boli medzi prítomnými organizátori zistili až po skončení inaugurácie, keď začali prichádzať ďakovné listy a maily. Ďakovali najmä za slávnostný prejav spisovateľa Drahoslava Machalu a hodnotný kultúrny program v tom najrýdzejšom folklóre. Prítomný primátor mesta Považská Bystrica hneď požiadal organizátorov o organizačnú pomoc pri inaugurácii poštovej známky z emisie Historické motocykle, v Považskej Bystrici v roku 2014.

Samotný akt prezentácie známky vykonali Mgr. Drahoslav Machala, Ing. Jarмила Brichtová, Ing. Marián Tkáč, Dr. Otto Gáta a Mgr. Martin Vančo, ktorý starostovi obce odovzdal zarámovaný tlačový list známky

s obálkou prvého dňa vydania ako dar a spomienku na uvedenie známky rodáka obce.

Štrnásť marec bol sviatkom nielen pre obec, ale pre všetkých prítomných.

og

Podacie hárky - elektronicky

O bal knihy Poštové podacie hárky, ktoré sa na poštách nedávno predávali pre užívateľov poštovej služby z organizácií s väčším počtom zásielok, je zaujímavým dokumentom aj poštovou celistvosťou. Firma alebo organizácia pri jej zakúpení dostala ako potvrdenie o zúčtovaní nákupu poštové známky v sume 36Sk (z obdobia korunovej meny). Filatelisti tak mohli dostať do rúk dokument o poštovom použití známok s vyššou nominálnou hodnotou, ktorú by inak ťažšie získali napr. z obálky listov alebo odstrižku balíkovej sprievodky zo skartu. Takto filatelisti mohli získať jed-

noduchú jednoznámkovú frankatúru, napr. 20Sk Kostolík v Kostoľanoch p. Tribečom. Že pošta modernizuje a racionalizuje poštovú prevádzku, som najskôr zistil u mojej dcéry v Brne, ktorá má internetový obchod s ekologickými taškami. Zásielky zákazníkom vybavuje čiastočne elektronicky v styku s miestnou poštou, čo jej urýchľuje podávanie zásielok, keďže nemusí vystávať

SLOVENSKÁ POŠTA
PODACÍ LÍSTOK

Odosielateľ:

E-mailová:

Adresa na vrátenie zásielky:

Adresát:

E-mailová:

Číslo zásielky:

Výškový symbol:

Reklamácia:

Príloha:

Elektronický: ☐

s balíčkami v rade pri okienku pošty... Takúto činnosť, ako má Česká pošta, som však neskôr zistil, že má aj Slovenská pošta, a. s., čo dokazujú textové časti „Ide to aj elektronicky“ v odtlačku výplatného stroja a v strojovej pečiatke, keď zákazník na domacom počítači s vlastnou tlačiarňou si podací hárok vytlačí sám po predošlom objednaní a súhlase príslušnej pošty. Je to príležitosť aj pre námetových zberateľov (na použitie počítačov) aj pre poštových i regionálnych zberateľov poštových pečiatok z pôst, ktoré tieto OVS alebo strojové pečiatky používajú (napr. pošty Bratislava 1, Košice 10, Trnava 1, Zvolen, Vrútky a iné). Samotný obal možno umiestniť na albumovom liste v regionálne alebo poštovo-historicky zameranom exponáte, ale na prekážku je veľkosť formátu dokumentu A4. Že sa tomuto trendu modernizácie a uľahčeniu poštovej služby pre zákazníka prispôbil aj nový Podací lístok, dokazuje pripojená ukážka.

J. Mička

Zaujímavosti na slovenských poštových známkach

Miroslav Gerec

Nie je to nedotlač!

Pán Peter Karaba predložil dva obrázky výplatných známok č. 45 „Banská Bystrica“ 3 Sk. Na prvom obrázku vidno na jednej známke chýbajúcu modrú hĺbkotlačovú farbu pozadia s len veľmi málo porušenou čiernou oceľotlačovou farbou na rovnakom mieste. Doteraz sme tieto prípady považovali za nedotlače s takým vysvetlením, že hĺbkotlačové farby, ktoré sa tlačia pred oceľotlačovou farbou boli natlačené na nejakú nečistotu priľnutú na povrch papiera a spolu s ňou pred tlačou záverečnej oceľotlačovej farby odpadli a na inkriminovanom mieste ostala „nedotlač“. Avšak druhý obrázok prináša aj iné vysvetlenie. Vidno na ňom

spodnú stranu z listu známok, ktorý ležal nad známkami s „nedotlačou“. Môžeme predpokladať, že kvapka vody spôsobila zlepenie dvoch listov známok a zo spodného sa vytrhol kúsok potlačenej plochy papiera tak, že čierna farba zostala takmer neporušená.

Výrobné chyby na známke č. 541 „Zvieratník“

Dvaja zberatelia, páni Vladimír Chovanec a Ivan Špirko našli na aktuálne vydanej známke pre personalizáciu kupónov viaceré výrobné chyby. Na ZP 6 (čo je kupón, ak nerozlišujeme známky a kupóny) sa objavuje v dvoch polohách ružový krúžok vľavo od loga KHL. V rovnakej oblasti sa vyskytuje v dvoch polohách menej nápadná tmavomodrá škvrna. Ďalší ružový krúžok sa objavuje na ZP 16 (kupón) vpravo od loga a menší krúžok sa nachádza aj v svetlomodrej ploche orla v logu pod známkami. Predpokladáme, že ide o náhodné výrobné chyby ofsetovej tlače, ktoré sa mohli vyskytovať v časti nákladu.

Medzinárodná výstava známok HUNFILA 2013

Otto Piszton

V dňoch 26. – 28. apríla 2013 sa v meste Székesfehérvár uskutočnila Medzinárodná výstava známok HUNFILA 2013 (I. stupňa) s podporou FEPA, na ktorej sa zúčastnili vystavovatelia z 8 krajín: Chorvátska, Nemecka, Maďarska, Rakúska, Rumunska, Slovenska, Slovinska a Srbska. Výstava sa konala v rámci celej rady kultúrnych podujatí, ktoré organizovalo mesto z príležitosti 975. výročia smrti Svätého Štefana. Keďže bol pochovaný v tomto meste, mesto vyhlásilo rok 2013 za Pamätný rok Sv. Štefana. Výstava sa konala v aule a rokovacej sále hotela Magyar Király, kde boli zároveň ubytovaní aj všetci hostia výstavy. Bolo to veľmi šťastné riešenie, pretože každý bol každému stále „pri ruke“, všetok čas sa mohol venovať filatelii a výstave.

Samotná výstava bola na 428 rámoch (po 12 listov na ráme) a bolo vystavených aj 22 literárnych diel z oblasti filatelie. Bolo sa na čo pozeráť, mňa osobne najviac zaujali originálne tematické exponáty, ako napr. „Zlaté bane sveta“, „Poklady Zeme – minierály“.

Na svoje si prišli aj záujemcovia o poštovú históriu, leteckú poštu, zaujali jednorámové exponáty.

V plejáde vynikajúcich exponátov obstáli viac než čestne exponáty zo Slovenska. Ich výsledky hovoria za seba.

Ladislav Fekete – K. u. K námorníctvo v I. svetovej vojne – zlatá medaila + vecná cena

Ladislav Fekete – Letectvo Monarchie v I. svetovej vojne – zlatá medaila

Ivan Trančík – Žena v športe – zlatá medaila + vecná cena

Martin Jurkovič – Poštová história Zakarpatskej Ukrajiny 1938 – 1945 – pozlátená medaila

Martin Jurkovič – Zakarpatská Ukrajina 1945 – pozlátená medaila

Jednorámové exponáty:

Peter Csicsay – Poštová história komárňanskej župy 1867-1876 - strieborná medaila

Peter Csicsay – Používanie číselných náhradných pečiatok - strieborná medaila

Martin Jurkovič – Celiny Zakarpatskej Ukrajiny 1944 – 1945 – pozlátená medaila

Trieda literatúry:

Ervín Smažák – Paralympijské hry vo filatelii – pozlátená medaila

Ervín Smažák – Ľadový hokej vo filatelii – pozlátená medaila.

Gratulujeme vystavovateľom k výborným výsledkom.

Doteraz som mal tú česť byť už po štvrtý krát národným komisárom za Slovensko na výstave HUNFILA. Ďakujem vystavovateľom, že mi s dôverou zverili svoje expo-

náty. Výstava bola zakaždým v inom meste a má to svoj dôvod. Maďarský zväz veľmi pozorne sleduje všetky možné výročia, ktoré sa viažu k nejakému mestu a s minimálne dvojročným predstihom sa „ponúkne“, že v rámci osláv aktuálneho výročia zorganizuje v meste medzinárodnú filatelistickú výstavu. Primátori miest takmer vždy s radosťou súhlasia, predsa len je to spestrenie osláv, v meste ešte aj tak nebola filatelistická výstava a k významným výročiam sa vždy nájdu aj nejaké peniaze. Už teraz je isté, že HUNFILA 2014 bude v meste Debrecen a v r. 2015

v meste Szombathely. Je najvyšší čas začať pripravovať exponáty. Žiaľ nemožno obísť finančnú stránku účasti na takýchto výstavách. Ono tá všemohúca kríza zasiahla aj do tejto oblasti – účasť na výstave bola podmienená rámovým poplatkom, ktorý činil 15 € za rám, teda pri 7 rámovom exponáte to bolo 105 €. Táto čiastka je už citeľná a pre mnohých vystavovateľov, majiteľov hodnotných exponátov tvorí neprekonateľnú prekážku účasti. Je to problém nielen náš, ale je to problém celosvetový, s ktorým sa bude musieť vážne zaoberať tak FIP, ako aj FEPA.

Program výstavy NITRAFILE 2013

3. 7. 2013 streda

16:00 hod. Otvorenie výstavy - Divadlo Andreja Bagara v Nitre

4. 7. 2013 štvrtok

10:00 – 18:00 hod. Otvorené pre verejnosť - Divadlo Andreja Bagara

10:00 – 17:00 hod. Poradenská činnosť, overovanie a konzultácie znalcov - Divadlo Andreja Bagara

5. 7. 2013 piatok

09:00 – 13:00 hod. Prednášky - Ponitrianske múzeum v Nitre

10:00 – 18:00 hod. Otvorené pre verejnosť - Divadlo Andreja Bagara

10:00 – 17:00 hod. Poradenská činnosť, overovanie a konzultácie znalcov - Divadlo Andreja Bagara

6. 7. 2013 sobota

09:00 hod. Turistický výstup na Zobor

09:00 – 18:00 hod. Otvorené pre verejnosť - Divadlo Andreja Bagara

10:00 – 17:00 hod. Poradenská činnosť, overovanie a konzultácie znalcov - Divadlo Andreja Bagara

18:00 hod. Ukončenie výstavy - Ponitrianske múzeum v Nitre

7. 7. 2013 nedeľa

09:00 hod. Filatelistická burza - Ponitrianske múzeum v Nitre

12:00 hod. Odovzdávanie exponátov - Divadlo Andreja Bagara v Nitre

Milí filatelisti, navštívte výstavu NITRAFILE 2013 a podujatia, ktoré sa uskutočnia v rámci tejto výstavy!!!

NAŠA MLÁDEŽ

PRÍLOHA SPRAVODAJCU ZSF

Ročník: V.

Číslo: 2/2013

Dni mladých filatelistov – Bratislava 2013

Tohtoročné Dni mladých filatelistov spojené s filatelistickou olympiádou sa uskutočnili v dňoch 7.-8. júna 2013 v rámci Bratislavských zberateľských dní.

Slávnostné otvorenie sa oneskorilo o hodinu z dôvodov meškania vlaku. Delegáti a súťažiaci privítali predsedu ZSF pána Miroslava Ňaršíka a pani Mgr. Veroniku Kopečnú vedúcu marketingu Pofis-u. Po úvodných slovách začala prvá časť filatelickej olympiády. Po vylosovaní otázok, 26 súťažiacich písomne zodpovedalo na 5 otázok z predložených známok a filatelistických materiálov. V druhej časti si každý vylosoval po jednej známke k téme tohtoročnej filatelickej olympiády, zameranej na známky, ktorých navrhovateľom boli deti a žiaci škôl. Súťažiaci vystúpili pred publikum a príslušnú známku moderovali.

Tretia a posledná časť olympiády sa uskutočnila večer v klubovej miestnosti hotela JURKI DOM, kde boli všetci účastníci ubytovaní. V praktickej časti každý účastník FO pripravil jeden návrh na poštovú známku.

Vyhodnotenie vykonal predseda KM ZSF Jozef Oško. Zhodnotil teoretickú časť, v ktorej najlepšie výsledky dosiahli súťažiaci v najvyšších kategóriách, a to z dôvodov viacročnej práce v KMF:

v kategórii D do 21 rokov najlepšie výsledky dosiahol Daniel Jindra z KMF Nitra,

v kategórii C do 18 rokov - Lukáš Oško z KMF Liptovský Mikuláš a Mária Kubíková z KMF Trnava,

v kategórii B do 15 rokov - Martina Pouliková KMF Liptovský Mikuláš,

v kategórii A do 13 rokov - Martin Horný a Juraj Schroj KMF Bratislava,

v kategórii Z do 10 rokov - Tomáš Benko z Bratislavy.

V praktickej časti väčšina návrhov na poštovú známku bola pekne vypracovaná. Boli to však klasické námety ako budovy, hrady, postavy, dopravné prostriedky.

PREDSEDA POROTY JOZEF OŠKO ROZDÁVA
SÚŤAŽIACIM OTÁZKY

DELEGÁTI KMF TRNAVA, LIPT. MIKULÁŠ PRED VSTUPNOU BRÁNOV INCHEBY

Nakoniec porota určila dva návrhy ako najoriginálnejšie Patrika Dzureca „Jánošík“, kde stvárnil legendu slovenského zbojníka práve v roku trisťého výročia popravy Jánošíka a návrh Petronely Ballovej „Vlny rieky“, obaja členovia KMF Bytča.

Súťažiaci obdržali diplomy a ceny, knihy, ktoré zabezpečila pani Schmidtová, katalógy Slovensko, ktoré venoval ako sponzorský dar pán Kulhánek zo Zberateľa. Každý registrovaný KMF obdržal od PO-FIS-u jednu kompletnú sadu FDC a jednu sériu pečiatkovaných známok Slovenska ročník 2012, a skart.

Okrem súťaže mladí filatelisti a vedúci KMF mali možnosť návštevy predajných stánkov v Inchebe, kde sa konali Bratislavské zberateľské dni. Pozornosti mladých filatelistov neušiel ani Detský kútik, ktorý každoročne vedie pani Daniela Schmidtová. Tu deti tvorili návrhy známok, kreslili rôzne námety. Po skončení prehliadky

účastníci navštívili triediace linky bratislavskej Pošty 2. Bola to veľmi zaujímavá exkurzia nielen pre deti, ale aj samotných vedúcich. Okrem dvoch túto triediacu linku ostatní videli po prvý raz. Dozvedeli sme sa aké je dôležité správne napísať PSČ. Ak nie je správne napísané, automatická linka list vyhodí, a musí sa ručne a pri počítačoch dotriediť, čím sa doručenie predĺži. Na Slovensku máme štyri triediace strediská pôšt a to Bratislava, Košice, Žilina a Zvolen.

Po skončení exkurzie sme sa ubytovali v hotely JURKI DOM. V priebehu večere nás navštívil aj majiteľ hotela pán Ing. Martin Jurkovič (filatelista, znalec, vystavovateľ).

Večer bolo zasadnutie KM ZSF. Okrem vedúcich KMF boli prítomní mladí perspektívni vedúci a to Mirka Černá z Bratislavy a Daniel Jindra z Rišňoviec. Predseda KM ZSF Jozef Oško zablagoževal jubilantom k významným životným jubileám a to Ing. Jánovi Maniačekovi z Nitry a Mgr. Františkovi

Gelingerovi z Malaciek obom k 80. narodeninám, Stanislavovi Helmešovi z Bytče k 75. narodeninám a Mgr. Jánovi Mičkovi k 70. narodeninám. Všetci spomínaní obdržali pozdravný list ZSF a KM.

V plodnej debате, ktorá trvala temer do polnoci vedúci bezprostredne sa vyjadrovali k problematike práce s mládežou, s ktorou väčšina prítomných pracuje od mladosti a pri deťoch zostarli, ale práve práca s mladými omladí dušu človeka (okrem vedúcich pani Schmidtovej a pani Chorvátovičovej sú

PRI PREHLIADKE ZOO

všetko dôchodcovia). Podrobne sme rozobrali súčasný stav členskej základne. Dnes musí vedúci vyvinúť enormné úsilie na získanie mladých filatelistov. Kým v minulosti prichádzala mládež na určené miesto v škole v CVČ (predtým pionierske domy), dnes prichádzame k deťom my, alebo prichádzajú k vedúcemu do bytu. Aj kluby filatelistov by mali väčšiu pozornosť venovať výchove deťom a vnukom členov KF. S potešením konštatujeme, že pani Schmidtová a pani Chorvátovičová podali prihlášku o uchádzača rozhodcu pre mládežnícku filateliu. Na záver sa prijala téma pre budúci ročník FO a to s námetom šport, lebo rok 2014 je rokom olympijským. Miesto stretnutia navrhujeme Belušké Slatiny – stredisko Slovenskej pošty, a. s..

V sobotu po vyhodnotení olympiády sme navštívili zoologickú záhradu. Pekné slnečné počasie zahnať aj strach z rozbúrenej vody Dunaja. Pokojná prechádzka chodníkmi ZOO, pohľad na šelmy, plazy či opice alebo dávno vyhynuté brontosauiry nás zaviedli do minulosti, ale aj do iných svetadielov, ktoré sú domovom týchto zvierat a vtáctva.

V obedňajších hodinách sme navštívili Bratislavský hrad, kde predseda KM podal výklad o histórii hradu. Z hradieb, odkiaľ je pekný výhľad na Bratislavu, ukázal a pomenoval jednotlivé časti Bratislavy, Dunaj, Petržalku, významné budovy, kostoly, Malé Karpaty, vinice a podobne.

Dni mladých filatelistov skončili prehliadkou hradu. Záverečné zhodnotenie vykonal predseda komisie mládeže. Autobus, ktorý nás sprevádzal počas exkurzie nás zaviezol na hlavnú stanicu.

Záverom pri rozhovoroch s účastníkmi tohto podujatia všetci vyjadrili spokojnosť a boli nadšení programom, ktorý sme s vedúcimi spoločne pripravili.

Touto cestou chceme poďakovať ZSF, Slovenskej pošty, a. s., za finančnú a materiálnu pomoc. Ing. Martinovi Jurkimu za poskytnuté služby v zariadení hotela JURKI DOM, sponzorom pánovi Kulhánkovi z firmy Zberateľ a pani Schmidtovej za sponzorstvo a pomoc pri zabezpečovaní autobusovej dopravy a vedenie Detského kútika v Inchebe.

PaedDr. Jozef Oško, predseda KM ZSF

Aktuálne trendy v tematickej filatelii

Vývoj a generácie tematických exponátov

Pod týmto názvom uviedol RNDr. V. Jankovič, známy filatelistický odborník a vystavovateľ príspevok na web stránky Slovenská filatelia žije, kde si ho môžete prečítať celý v neskrátenej podobe. Keďže často čítame konštatovanie výstavných porôt o zaostávaní slovenskej mládežníckej vystavovateľskej praxi a nižšej úrovni našich mládežníckych exponátov v porovnaní so zahraničnými, dovoľm si so súhlasom autora pripomenúť vedúcim KMF niektoré myšlienky z jeho príspevku.

Zámerom je usmernenie našich vedúcich pri činnosti s mladými vystavovateľmi na exponátoch s cieľom ich skvalitnenia, resp. zmeny doterajšieho systému práce, resp. úpravy albumových listov v exponáte. Najskôr pripomeniem, že v tematickej filatelii v exponátoch MF je potreba vo väčšej miere používať **rôznorodý filatelistický materiál**, t. j. na ilustráciu témy nevyužívať iba poštové známky, ale aj rôzne typy pečiatok, celiny, známkové zošitky a funkčné celistvosti. S mierou využívať len niektoré, poštou prejdené FDC, a opatrne, postupne pridávať i ďalší filatelistický materiál, samozrejme podľa možností a s ohľadom na mládež a jej vekové osobitosti. Ďalším usmernením na zmenu práce s mladými vystavovateľmi je písanie sprievodných textov s **užším vzťahom ku konkrétnym filatelistickým materiálom**. Takýto spôsob prezentácie nazývame „dialóg“, ktorý už má črty **moderného filatelistického tematického exponátu**. Nemôžeme predpokladať, že sa to podarí hneď a všade, ale postupne sa k tomu priblížime a súčasný nie lichotivý stav zmeníme. Zdôrazním, že k dokonalosti základnej stránky tematickej filatelie sa priblížime **vyššie odborným tematickým**

spracovaním a zaradením rôznorodého, pestršieho a hodnotnejšieho filatelistického materiálu. Odborné spracovanie a zaradený materiál je potrebné vhodne **prepojiť do zaujímavého rozprávania alebo príbehu**, ktorý dokáže zaujať ako odborníkov tak aj bežných návštevníkov výstav.

V uvádzanej tabuľke sú stručne uvedené charakteristiky vývojových stupňov tematického exponátu, v ktorej upozorňujem na odklon od doteraz tradične najviac zaužívaného spôsobu úpravy albumových listov v exponátoch: Text – nadpis, 2-3 riadky popisu, pod tým poštové známky (do pyramídy alebo „vajčka“), sem-tam háraček, FDC alebo obálka s príležitostnou poštovou pečiatkou a koniec. Na ďalšom liste rovnaké usporiadanie. S prihliadnutím na mládežníckych vystavovateľov a ich zaradenie do vekových kategórií treba prispôbiť charakteristiky tém. Ťažko možno predpokladať, že najnižšie kategórie vystavovateľov prestanú „vyrábať“ exponáty s kvetinkami, futbalom, autami a železnicou a začnú pracovať na veľmi úzkej téme. Avšak vždy môže vedúci mladého filatelistu usmerniť na zúžení a špecializovaní zvolenej témy. Napr. ak mladý filatlista zbiera „šport“ usmerníme ho na atletiku, jednotlivé športové disciplíny – beh, hody, letné alebo zimné športy, kolektívne hry usmerníme na futbal, hokej, hádzanú, a pod. Dopravu poľahky upravíme na osobnú, nákladnú, vlakovú, lietadlovú a pod. Kvety a rastliny tiež možno zúžiť na krásné, domáce, liečivé, atď. Avšak vždy budú mať prevahu poštové známky a námety s najväčším množstvom vydaných známok a tu je potom predpoklad na hľadanie súvisiaceho materiálu, vhodných poštových

pečiatok (aj denných). Je tiež potrebné hľadať vystavovateľmi **novú inšpiráciu** s rozvíjaním **vlastného spôsobu tematického vystavovania**, čo prináša stále nové a zaujímavé tematické exponáty so špecifickými netradičnými témami, v ktorých vystavovatelia (a povedzme otvorene, že hlavne vedúci krúžkov mladých filatelistov ako inštruktorov mládežníkov) dokážu súčasne prezentovať hlbšie odborné vedomosti a filatelistické znalosti, a prípadne pridať aj niečo navyše.

Uvedená charakterizácia vývojových stupňov tematických exponátov nie je

samoúčelná. Umožňuje zistiť **potenciál úspešnosti konkrétneho exponátu**:

Na regionálnej výstave majú potenciál byť úspešne hodnotené exponáty aspoň 3. generácie. Na národnej výstave majú nádeje na úspech len exponáty 3. generácie, s tým, že sa už očakávajú exponáty 3,5. generácie. Na medzinárodnej a svetovej výstave by mal mať exponát aspoň hlavné črty exponátu 3,5 generácie, ak chce pomýšľať aspoň na pozlátenú medailu, pričom na zlatú medailu môžu aspirovať len exponáty blížiac sa svojim charakterom ku 4. generácii tematických exponátov.

Generácia	Forma	Téma	Spracovanie	Popisy	Typy materiálov
1.	Predtlačené listy	Veľmi všeobecné témy	Motívové spracovanie	Žiadne popisy priamo na listoch	Poštové známky
2.	Vlastné listy – štandardný formát	Všeobecné témy	Motívové spracovanie	Minimálne popisy – nadpisy a heslá	Poštové známky
2,5.	Vlastné listy – štandardný formát	Užšie témy	Jednoduché tematické spracovanie	Krátke texty bez bližšieho súvisu s materiálom	Niekoľko typov materiálov
3.	Vlastné listy – štandardný formát	Úzke témy	Kvalitné tematické spracovanie	Podrobné texty – úzky súvis s materiálom	Rôznorodý materiál
3,5.	Vlastné listy – neštandardné formáty	Veľmi úzke témy	Kvalitné tematické spracovanie	Podrobné texty – úzky súvis s materiálom (dialóg)	Rôznorodý rovnomerne rozmiestnený materiál, filatelistická špecializácia
4.	Vlastné listy – neštandardné formáty	Špecifické témy	Spracovanie vo forme uceleného príbehu	Podrobné texty – veľmi úzky súvis s materiálom (dialóg)	Rôznorodý rovnomerne rozmiestnený materiál, filatelistická špecializácia

Pre väčšiu prehľadnosť sú základné charakteristiky jednotlivých kategórií zhrnuté do nasledujúcej tabuľky. Pomocou nej sa dá zhruba zistiť, **do ktorej vývojovej kategórie tematický exponát mládežníka patrí** a teda **akú má nádej na úspech na filatelistickej výstave** (regionálnej, národnej alebo medzinárodnej).

K lepšej orientácii a ľahšej klasifikácii tematického exponátu pomôžu nasledujúce kontrolné otázky. Ak na väčšinu z nich existuje kladná odpoveď, **exponát je na správnej ceste**.

- Používate vhodnú veľkosť výstavných listov, ktoré umožňujú prezentovať všetky dôležité filatelistické materiály bez zbytočného prekryvania alebo nebudaj skladania materiálov **alebo** neustále bojujete s nedostatkom miesta a niektoré zaujímavé materiály sa vám jednoducho na výstavný list nevместia?

- Je prezentácia na výstavnom liste jednoduchá a prehľadná, s jasným oddelením, čo je nadpis, čo je hlavný a čo vedľajší tematický popis a čo je odborný filatelistický popis **alebo** sú všetky texty napísané jedným typom písma a neodlišujete popisy, ktoré nesú tematické a filatelistické informácie?

- Predstavuje názov a zvolená téma exponátu nový pohľad, niečo inovatívne, doteraz neznáme a nepublikované **alebo** sa pridrža prístupu, ktorý možno nájsť v bežnej encyklopédii?

- Je plán exponátu vlastným dielom **alebo** viac či menej kopíruje obsah niektorej vedecko-populárnej publikácie?

- Je každý tematický popis dokumentovaný zodpovedajúcim materiálom a naopak každý materiál ma zodpovedajúci tematický popis **alebo** píšete o niečom čo nedokážete dokumentovať filatelistickým materiálom a zaraďujete filatelistický materiál s motívami, ktoré v popisoch nespomínate?

- Obsahuje exponát na každom výstavnom liste rôznorodý filatelistický (a vždy aspoň jeden neznámkový) materiál **alebo** na listoch prevládajú poštové známky?

- Obsahuje každý výstavný rám a aj exponát ako celok dostatočný počet rôznych typov filatelistických materiálov **alebo** používate len niekoľko najbežnejších typov filatelistických materiálov?

- Je rôznorodý a vzácny materiál v exponáte rozložený rovnomerne na všetkých rámoch **alebo** sa koncentruje napríklad len na prvom ráme alebo len v jednej časti exponátu?

- Obsahuje exponát len filatelistické materiály, t. j. nenachádza sa v ňom žiadny nefilatelistický materiál **alebo** si pomáhate nefilatelistickými materiálmi, ktoré nemajú čo v kvalitnom súťažnom exponáte hľadať (prehľadnice, fotografie, celiny s neúradnými prítlačami, známky, celiny s neúradnými (napr. arabské šejcháty), pseudoznámky nejstvujúcich krajín, súkromné - neoficiálne známkové vydania a podobne?

Ak má exponát ambície úspešne sa presadiť na národnej alebo medzinárodnej výstave, ďalšou pomôckou môže byť overenie kritéria **rôznorodosť filatelistického materiálu**. Jednoduchým spôsobom ako zistiť, do ktorej vývojovej (a teda kvalitatívnej) generácie exponát v tomto kritériu patrí, je spočítať rôzne typy filatelistických materiálov na každom výstavnom ráme (16 výstavných listov). Ak je počet rôznych typov materiálov na jednom ráme (16 výstavných listov) nižší ako 10, nedá sa veľmi hovoriť o rôznorodosti (maximálne 2,5. generácia), ak sa pohybuje počet medzi 10 – 15 už je to celkom dobré (maximálne však 3. generácia). A ak zistené číslo presahuje 16 rôznych typov materiálov na každom jednom výstavnom ráme, ide - v tomto kritériu - skutočne o **exponát vyššej tematickej generácie** (3,5. alebo 4. generácia).

J. Mička

XXX. Dni filatelie Slovenska v Bytči

Klub filatelistov 53-38 v Bytči so spoluorganizátormi Slovenskou poštou, a. s., Ministerstvom dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR, Klubom zberateľov v Bytči a ďalšími pozývajú filatelistickú verejnosť v dňoch 14. a 15. septembra t. r., na jubilejnú XXX. Dni filatelie Slovenska do Bytče.

výstavka a výstavka zberateľských odvetví (na paneloch a vo vitrínach). Na príležitostnej poštovej priehradke bude k dispozícii príležitostná pečiatka, katalóg a materiály vydané organizačným výborom.

Z technických údajov: v bezprostrednej blízkosti je reštaurácia Palatín, parkovisko za Sobášnym palácom.

O ubytovanie treba požiadať do 15. 7. 2013 na adrese: Stanislav Helmeš, Gaštanová 1018/10, 014 01 Bytča.

Druhý deň 15. septembra sa od 7.30 hod. uskutoční v Dome kultúry (prízemie, poschodie) celoštátna filatelistická burza a burza rôznych zberateľských odvetví. Predajcovia dostanú k dispozícii dva stoly zdarma, prípadne ďalšie za symbolickú cenu. Vstup na burzu je zdarma, podobne parkovanie na námestí vzdialené od Domu kultúry cca 50 m.

Pre komplexnú informáciu o XXX. Dňoch filatelie Slovenska uvádzame približný časový harmonogram:

14. september

Sobášny palác Bytča

8:00 hod. - otvorenie príležitostnej priehradky

9:30 hod. - oficiálne otvorenie výstavky

9:35 hod. - príhovory hostí

10:00 hod. - prednášková časť

13:30 hod. - obedňajšia prestávka

14:00 hod. - zasadanie Komisie mládeže ZSF a vedúcich KMF

alternatíva pre návštevníkov

14:00 hod. - návšteva zámku a štátneho archívu, alebo návšteva Filatelisticko-poštového múzea

Dni filatelie sa uskutočnia v Sobášnom paláci v Bytči a v Dome kultúry v Bytči. Prvý deň je venovaný prednáškam zamieraným z filatelistického hľadiska k niekoľkým tohoročným výročiam. Prednášky doteraz organizátorom prisľúbené (v rozsahu 5 - 10 minút) sa prednesú k témam: 1150. výročie príchodu vierozvestcov sv. Cyrila a Metoda (prednášateľ PaedDr. Jozef Gál, Nitra), 150. výročie Matice slovenskej (Mgr. Igor Sokolík, Martin), Príprava emisných plánov slovenských poštových známok (Ing. Jarmila Brichtová, MDVRR SR, Bratislava), 250. výročie pošty v Žiline (Ing. Jozef Vangel, CSc., Žilina), 635. výročie povýšenia Bytče na mesto (PhDr. Jana Kurucárová, Bytča, Št. archív), Námetová filatelie - trendy (Ing. Lumír Brendl, Plasy, Česká republika), Ako ďalej s mládežníckou filateliou (PaedDr. Jozef Oško, Lipt. Mikuláš), 70. výročie založenia Zväzu slovenských filatelistických spolkov (Dr. Otto Gáta, Žilina). V odpoľudňajších hodinách sa uskutoční zasadanie Komisie mládeže ZSF a vedúcich KMF (spresnenie bude z KM ZSF). Pre záujemcov je možnosť prehliadky zámku s informáciou o Štátnom archíve a s nahliadnutím do unikátnych historických dokumentov a pre mobilných dopravou návšteva Filatelisticko-poštového múzea (súkromného) v Plevníku - Drienovom. Súčasťou Dní bude filatelistická

15. september

Dom kultúry Bytča

7:30 hod. - burza filatelistická a ďalších zberateľských odvetví do 13:30 hod.

14:00 hod. - záver XXX. Dni filatelie Slovenska

Pozývame filatelistov aj s rodinami na prehliadku Bytče, veď v budúcom roku sa v emisii Krásky našej vlasti vydá príležitostná poštová známka Sobášny palác v Bytči.

V roku 2015 v tej istej emisii pravdepodobne neďaleké Súľovské skaly.

Týmto jubilejnými Dňami filatelie Slovenska (ak nebudú pokračovatelia) sa uzavrie jedna kapitola organizovanej filatelie na Slovensku, ktorá aj v európskych parametroch bola každoročnou periodicitou jedinečná, živá cez dva režimy a živiaca účasťou viac filatelistických generácií. Tešíme sa na vašu účasť.

Organizačný výbor

JUBILEJNÉ X. BRATISLAVSKÉ ZBERATEĽSKÉ DNI

Bratislavské zberateľské dni sa tradične uskutočňujú cez prvý júnový víkend. Tohtoročné jubilejné desiate sa uskutočnili 7. 6. – 8. 6. 2013 na výstavisku INCHEBA v bratislavskej Petržalke. Aj keď v susedstve výstavniska hrozila veľká voda, úspech veľtrhu neohrozila. Dvojdnňové podujatie bolo venované najmä filatelii a numizmatike. Svoje poklady ponúkli aj zberatelia telefónnych kariet, pohľadníc, starožitností a minerálov. Podujatie bolo už skutočne medzinárodné, zúčastnili sa na ňom vystavovatelia z 19 krajín. O sprievodný program sa postarali filatelisti a numizmatici, ktorí sem sústredili svoje výročné aktivity. Nechýbala ani Min-

covňa Kremnica s produkciou ručne razených výstavných žetónov.

V stánku Zväzu slovenských filatelistov (ZSF) bola nepretržitá poradenská služba s účasťou zväzových expertov. Podujatie je už niekoľko rokov považované za Dni otvorených dverí ZSF so snahou otvoriť sa občianskej spoločnosti, s cieľom získania nových členov zväzu. Naši kolegovia z Komisie mládeže ZSF uskutočnili v spolupráci so Slovenskou poštou, a.s., POFIS „Dni mladých filatelistov a filatelistickú olympiádu“. Predstavitelia ZSF a Slovenskej pošty vyhlásili výsledky Ankety o najkrajšiu známku roka 2012. Je pozoruhodné, že prvé miesto získala stá rytá známka Františka Horiaka podľa stropnej fresky z hradu Červený Kameň „Sala Terrena“ od Carpofo Tencala. Tá jednička autorovi svedčí, či je už prvý alebo stý.

Filatelisti zo Slovenskej spoločnosti zberateľov olympijskej a športovej filatelie oslávili 20. výročie založenia Slovenského olympijského výboru (SOV),

firma Zberateľ predstavila nový Špecializovaný katalóg slovenských poštových známok 1993-2012. Slovenská spoločnosť zberateľov známkových území tam urobila svoje výročné zasadnutie.

Slovenská pošta POFIS vydala k X. BZD dva poštové lístky s prítláčou, jeden k vyhlá-

seniu výsledkov Ankety o najkrajšiu známku roka 2013 a jeden k 20. výročiu založenia SOV. Štyri výtvarne príťažlivé príležitostné pečiatky a upravený tlačový list (UTL) uzatvárajú výpočet filatelistických materiálov podujatia.

Lubomír Floch

INFORMÁCIA

o stretnutí predstaviteľov filatelistických zväzov v ČR

V dňoch 26. - 28. 4. 2013 som sa zúčastnil stretnutia predstaviteľov filatelistických zväzov, s ktorými má SČF uzatvorené zmluvy o spolupráci. Priateľské stretnutie sa uskutočnilo na pozvanie SČF v rámci prebiehajúcej bilaterálnej filatelickej výstavy Česká republika - Nemecko v Jihlave a zúčastnil sa na ňom aj súčasný prezident FEPA p. Jörgensen. Za poľskú stranu boli prítomní Henryk Monkos, predseda PZF, za BDPH podpredseda p. Kroog. Na stretnutí bol prítomný aj predseda nemeckej ArGe Tschechoslowakei p. Hartmut Liebermann.

V rámci neoficiálnych rozhovorov som diskutoval so zástupcami filatelistických zväzov niektoré dielčie problematiky, ktoré môžu byť inšpiratívne aj pre činnosť ZSF, resp. jeho členskej základne.

V rozhovore s predsedom SČF Ing. Walterom Müllerom som načrtnol potrebu zaoberať sa v blízkej budúcnosti aktivitami v súvislosti so 100. výročím vzniku ČSR a prvých čs. poštových známok (2018), pričom sa ponúka priestor na spoločný postup v rámci ČR a SR pri realizácii prípadných spoločných akcií a podujatí. Dostatočný ča-

sový predstih vytvára predpoklady pre prerokovanie tejto problematiky na úrovni národných zväzov ako aj pre hľadanie strategických partnerov pre realizáciu čiastkových projektov (výstavy, prezentácie, publikácie a pod.).

So zástupcami Poľského zväzu filatelistov sme debatovali o štruktúre PZF a fungovaní nižších územných organizácií PZF, o spôsobe zabezpečenia výstavných zariadení pre potreby PZF v spolupráci s Poľskou poštou a o nových aktivitách PP pri zlepšovaní služieb filatelistom.

V rozhovore s predsedom ArGe (pracovná spoločnosť) Tschechoslowakei p. Liebermannom sme sa dotkli problematiky malého podielu členov ZSF na práci spoločnosti. Dohodli sme zverejnenie informácie o jej činnosti a vydávaných publikáciách v informračných médiách ZSF s cieľom získať spolupracovníkov na Slovensku. P. Liebermann sa pozitívne stavia k účasti ArGe na príprave akcií k 100. výročiu čs. známky, napr. formou zabezpečenia príspevkov do publikácií a pod.

Súčasťou stretnutia bola prehliadka výstavy, ktorá bola inštalovaná v historických

priestoroch galérie v centre mesta a tešila sa značnej pozornosti návštevníkov. Zúčastnil som sa tiež slávnostného palmares, ktoré prebiehalo za početnej účasti vystavova-

teľov, organizátorov ako aj predstaviteľov miestnej samosprávy a spolupracujúcich organizácií.

Ing. Miroslav Bachratý, podpredseda ZSF

Piešťany 2013 očami filatelistu

Milan Vančo, Eva Lechnerová

V roku 2013 plynie 900 rokov od vzniku Zoborskej listiny, ktorá obsahuje súpis majetkov benediktínskeho kláštora sv. Hypolita na Zobore pri Nitre. Mnohé obce a mestá, menované v listine využili jej výročie na pripomienku svojej 900 ročnej histórie. Piešťany nachádzame v listine pod názvom „Pescan“, ktorý je odvodený zo staroslovenského základu slova piesok.

Samospráva mesta Piešťany, ktorá považuje materiály poštovej prevádzky za jeden z najvhodnejších a najvýraznejších propagačných prostriedkov, využila túto príležitosť v spolupráci s klubom filatelistov (KF), Slovenskou poštou a Balneologickým múzeom naplno. Firma RePublic vytvorila pre mesto viacfarebné logo. Zlatá farba textu Piešťany a číslice 900 symbolizuje slnko. Oddelené sú modrými zvlnenými pásmi, ktoré znamenajú vázske a liečivé vody a modrý je aj letopočet 1113 - 2013. Viacfarebné logo bolo použité na dotlač kupónov k známke č. 453 (40 rokov ZSF, hodnota T2-50g), ktorá vyšla na 8 kusovom UTL a samotné logo bolo vytlačené aj na pravom okraji TL (www.postoveznamky.sk). Rovnaká známka

s kupónom bola použitá aj na celinovej obálke (002 COB 001/13, <http://www.pofis.sk/katalog/produkty>). V ľavej časti COB je pritlač kamenného reliéfu zo zaniknutého kláštora v Piešťanoch zo zbierok Balneologického múzea. Reliéf zo 14. stor. zobrazuje postavu panovníka s dvomi anjelmi. Autorom námetu je Vladimír Krupa, riaditeľ Balneologického múzea. Logo výročia bolo použité aj v odtlačku výplatného stroja (OVS), ktorý sa v červenej farbe používal na Pošte Piešťany 1 od 22. 5. 2013 ďalších 60 dní. Poštové zásielky z poštových schránok a hromadné vyplatené zásielky boli znehodnocované pečiatkovacím strojom s logom v čiernej farbe s rovnakým dátumom ako na OVS.

Mesto zabezpečilo aj príležitostnú pečiatku s textom:

900. výročie prvej písomnej zmenky 1. 6. 2013 Piešťany 1. V obdĺžnikovej pečiatke na výšku je kresba „Barolámača“ podľa triptychu obrazov Arpáda Bascha zo zbierok Balneologického múzea. Tvorcom príležitostnej pečiatky (PPP 20/13) je Adrián

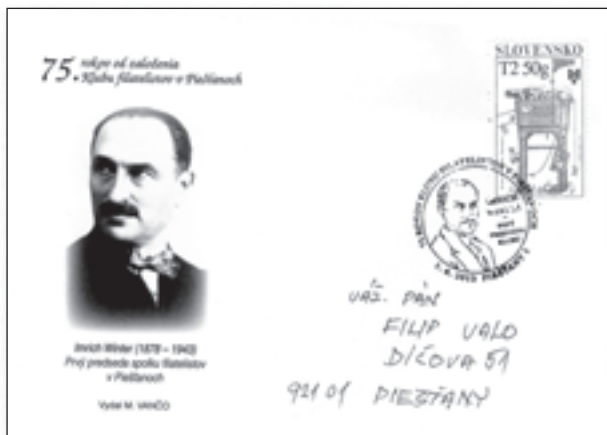
Ferda. Pri príprave mestských materiálov tvorivo spolupracoval aj

člen klubu Alexander Urminský.

Rok 2013 nebol iba jubilejným rokom mesta, ale aj piešťanského klubu filatelistov, ktorý si pripomenul 75 rokov jeho trvania. V roku 1938 založil Imrich Winter (mladší syn Alexandra Wintera, prenajímateľa kúpeľov), Spolok filatelistov v Piešťanoch a stal sa jeho prvým predsedom. Imrich Winter (1878-1943) bol aj zakladateľom Piešťanskej muzeálnej spoločnosti, na ktorú nadväzuje dnešné Balneologické múzeum. Filatelisti si uctili svojho zakladateľa príležitostnou pečiatkou a súkromnou celinovou obálkou. Na pečiatke kruhového tvaru je zobrazený jeho portrét. V hornej časti kruhopisu je nápis 75 rokov Klubu filatelistov v Piešťanoch, v dolnej časti je 1. 6. 2013, Piešťany I. V strede vedľa portréту je text Imrich Winter, prvý predseda klubu. Autorom námetu je Milan Vančo, príležitostnú pečiatku (PPP 21/13) výtvarne realizoval Adrián Ferda. Predseda KF Milan Vančo vydal vlastným nákladom aj dve obálky A5, jednu s prítláčou Zoborskej listiny a druhú s portrétom I. Wintera.

Sobota 1. júna 2013 bola dňom oficiálneho otvorenia Letnej kúpeľnej sezóny v Piešťanoch. Stánok ústretovej piešťanskej pošty s príležitostnými filatelistickými materiál-

mi bol umiestnený na začiatku Kolonádového mosta na Kúpeľnom ostrove.

Toto miesto upútalo pozornosť nielen filatelistov, ale aj ostatných občanov a návštevníkov slávnosti, ktorí sa uberali k Požehnaníu prameňov a späť sa vracali v tradičnom slávnostnom sprievode po Kolonádovom moste k Domu umenia. Dlhé rady pred stánkom naznačovali, že o filatelistické materiály nemali záujem iba filatelisti, ale aj zberatelia suvenírov. Lepšiu propagáciu mesta a filatelie si ani nemožno predstaviť.

Pod'akovanie

KF ďakuje za účinnú pomoc pri zhotovení obidvoch príležitostných pečiatok pani Kopečnej zo Slovenskej pošty, a.s., POFIS. Za technické vybavenie stánku piešťanskej pošty na kolonádovom moste patrí vďaka Mgr. Jurčovej, riaditeľke MsKS v Piešťanoch.

Filatelistická výstava LAUGARICIO 2013

Klub filatelistov 52-19 pri Posádkovom klube Trenčín si propagačnou výstavou pripomenul 50. výročie svojho založenia. Klub vznikol 2. 3. 1963 ako KF 08-37

Trenčín - Sihot'. Vernisáž výstavy Laugaricio 2013 sa uskutočnila 26. marca 2013 v Posádkovom klube Trenčín. Vernisáže výstavy sa okrem členov klubov filatelistov

z Trenčína zúčastnili aj filatelisti zo vzdialenejších klubov ako aj zástupcovia kultúrnych inštitúcií mesta Trenčín. Vernisáže výstavy sa zúčastnil plk. gšt. Martin Stoklasa - náčelník štábu veliteľstva Síl výcviku a podpory OS SR Trenčín - poverený velením VSVaP, Mgr. Vladimír Zvalený - riaditeľ Trenčianskeho osvetového strediska, ktorý ocenil prácu klubu plakétou Osvetového strediska, ktorú prevzal plk. gšt. v. v. Ing. Dominik Slezák - predseda KF. Účastníkov vernisáže medzi ktorými boli aj genplk. v. v. Ing. Jozef Hrebík - ex veliteľ Východného vojenského okruhu Trenčín a následne 1. zástupca náčelníka GŠ ČSLA, genplk. v. v. Ing. Jozef Tuchyňa - ex veliteľ Východného vojenského okruhu a následne NGŠ ASR, genmjr. v. v. Ing. Marián Mikluš - ex NGŠ ASR, plk. v. v. Ing. Peter Forgách - ex náčelník topografickej služby GŠ ASR a predseda Klubu vojenských veteránov Trenčín, PhDr. Štefan Kollár, PhD. - ex vedúci Poštového múzea Banská Bystrica a niektorí ďalší, privítal vedúci Posádkového klubu pplk. v. zálohe Stanislav Martrinák. Úvodné slovo o histórii klubu od jeho vzniku predniesol npráp. v. v. Jozef Korený - čestný predseda KF. Výstavu organizačne a technicky pripravil pplk. v. v. Ing. Karol

Milan - tajomník KF s členmi KF. Pre účastníkov vernisáže KF pripravil poštový listok s prítlačou, poštovú známku s personalizovaným kupónom s textom „1963 - 2013 50 rokov Klub filatelista 52 - 19 Trenčín“. Pošta Trenčín 1 používala v priestoroch Posádkového klubu príležitostnú poštovú pečiatku. Na výstave sa klub prezentoval klubovou zbierkou poštových známok SR 1993 - 2012, ukážkou časti kroniky klubu, výstavnými

katalógmi, publikáciami vydanými KF ako aj diplomami a medailami získanými na výstavách aj pod patronátom FIP. Na výstave boli ukážky zo zbierok a exponátov: Mílniky II. svetovej vojny 1939 - 1945, Vojenská cenzúra listových zásielok v období II. svetovej vojny, Poľné pošty a pošta zo zajateckých táborov z obdobia II. svetovej vojny, Holokaust a rezistencia, Hrdinovia ZSSR z obdobia Veľkej vlasteneckej vojny 1941 - 1945, SNP 1944 - 1945, Na večnú slávu synov Francúzska, Pošta z misii OSN, Poľné pošty v I. svetovej vojne, Flotila ťažkých obrnencov, Za cisára v boji a na poľných bojiskách, známky Českej republiky, bývalej NDR, Spolkovej republiky Nemecko, známky Rakúska, USA, Japonska, Letom svetom, Automatické triedenie listových zásielok v Československu, Provizórne R-nálepky, Boj za národnú slobodu, Predrománske a románske stavby na Slovensku, Ocenenie slovenských poštových známok v európskych a svetových súťažiach. Na výstave sa prezentovali: Jozef Korený, Ondrej Sulo, Ing. Ivan Kubela, MUDr. Miroslav Malay, Ing. Karol Milan a plk. v. v. Ing. František Horečný. Pre záujem škôl bola výstava predĺžená do 12. mája 2013.

Jozef Korený

Už XXIII. ročník festivalu Európske ľudové remeslo v Kežmarku

Filatelistickú činnosť na festivale Európske ľudové remeslo (ELRO) už od roku 1992, teda od druhého ročníka, pravidelne zabezpečujú členovia klubu filatelistov 54 – 12 Kežmarok. Prostredníctvom príležitostnej poštovej priehradky, zriadovanej Slovenskou poštou, a. s., (v roku 1992 to bola Československá pošta), majú návštevníci možnosť poštou zaslať svojim známym veľmi vkusné pozdravy, pripravené k danému ročníku ELRO kežmarskými filatelistami, či vziať si tento filatelistický materiál ako hodnotný suvení, alebo materiál na obohatenie svojej filatelistickej zbierky.

Tým, že tohto roku je to už XXIII. ročník festivalu milovníkom histórie a umenia sa vytvorila krásna zbierka (už veľkosti päť-rámového exponátu) prezentácie remesiel na filatelistických materiáloch, či už sú to korešpondenčné listky s prítlačami, pohľadnice alebo obálky s prítlačami, alebo pamätné listy opečiatkované príležitostnou poštovou pečiatkou. Pri tvorbe námetov pre daný ročník kežmarski filatelisti vychádzajú z hlavnej myšlienky daného ročníka, ktorá prezentuje jeden alebo dva cechy, ktoré majú v daný rok okružle výročie svojho vzniku. Už len malý pohľad na námety jednotlivých ročníkov nám predostrie bohatý remeselnícky život v meste Kežmarok počas neskorého stredoveku.

V roku 1992 bol propagovaný jeden

z najstarších cechov vzniknutých na území Slovenska, kežmarský cech zámočníkov, ktorý existoval už pred rokom 1443. V ďalšom roku ho vystriedal cech kežmarských stolárskych majstrov a tovarišov založený v roku 1606. Na tomto ročníku festivalu boli predstavené prostredníctvom prítlačí aj cechy ihlárov, rybárov a mäsiarov.

Rok 1994 sa niesol v duchu cechu murárov, kde bolo prezentované práve pečatidlo kežmarského cechu. Pekárske remeslo bolo námetom ďalšieho ročníka. Na obálkach sa stretáme s prítlačou znaku tohto cechu v zlatej farbe (nie žltej!). A snáď to inšpirovalo filatelistov, aby ďalší ročník bol venovaný zlatníkom. Remeslo zlatníka je úzko späté s hodinárstvom a tak rok 1997 bol venovaný hodinárskemu remeslu, hoci v Kežmarku hodinári svoj vlastný cech nemali. Práve v od tohto ročníka sa používa plnofarebná tlač prítlačí.

VIII. ročník ELRO bol venovaný cechu krajčirov, ktorí si ho založili v našom meste v roku 1548. V ďalšom ročníku boli propa-

gované potravinárske remeslá. K ním samozrejme patria aj pivovarníci. A tak si založenie svojho cechu v Kežmarku mohli o 410 rokov znovu pripomenúť. Keďže mnohým chutí lepšie ako pivo víno, v ďalšom ročníku bolo hlavným motívom vinárstvo, veď aj keď v Kežmarku sa hroznu nedarí, mesto malo veľké vinice v tokajskej oblasti.

Do druhej desiatky ročníkov vstúpil festival s propagáciou hrnčiarstva. Cech si kežmarskí hrnčiari založili v roku 1556. Kežmarok je úzko spätý s výrobou plátna a tak tkáčstvo sa predstavilo na festivale dva razy. Prvý krát v roku 2002 tkáčstvom a v roku 2007 pradiarenstvom.

Cech kolesárov v Kežmarku vznikol v roku 1633. O 370 rokov bol pripomenutý na festivale ELRO prítlačou na korešpondenčnom lístku a na obálke a tiež príležitostnou poštovou pečiatkou. Remeslá spracujúce kožu a kožušiny boli námetom festivalu v roku 2004. Filatelisti si pre svoju prezentáciu vybrali sedlársky cech.

XV. ročník sa niesol v znamení kovspracujúcich remesiel, a tak jeho námetom bolo jedno z najrozšírenejších remesiel – kováčstvo. V ďalšom ročníku bolo prezentované dôležité potravinárske remeslo,

ktoré dodnes u nás pretrváva, teraz však hlavne v amatérskej forme – rybárstvo. O význame tohto remesla svedčí aj to, že o dva roky, v roku 2008, bolo tiež hlavným motívom. V tomto ročníku Slovenská pošta, a. s., po prvý raz prezentovala na festivale aj zariadenie na výrobu prítlače personalizovaných známok. Pre festival boli vyrobené dva druhy personalizovaných známok s kupónom. V XIX. ročníku dominovali remenári, ktorí boli predstavení v príležitostnej poštovej pečiatke „Jánošíkovským“ opaskom.

Pre jubilejný XX. ročník bolo hlavným motívom festivalu potravinárstvo. Filatelisti predstavili mlynársky cech, ktorý v Kežmarku vznikol medzi poslednými v roku 1712, a to napriek tomu, že v roku 1543 sa v meste spomína až činnosť piatich mlynov. V roku 2011 si svoje výročie pripomenuli kováči a v minulom ročníku to boli zase cechy pracujúce so základnou ľudskou potravinou, s obilím. Boli to pekári a mlynári, ktorí oslávili 300. výročie vzniku svojho cechu v Kežmarku.

V tomto XXIII. ročníku bude prezentované znovu zlatnícke a zámočnícke remeslo. Cech kežmarských zlatníkov bude oslavovať 300. výročie svojho vzniku, a tak si aj kež-

marskí filatelisti vybrali ho ako nosný námet. O umelecké stvárnenie remesla na príležitostnej poštovej pečiatke, prítlačí na obálkach a na kupóne personalizovanej známky sa, ako aj v predošlých ročníkoch, postaral kežmarčan Mgr. art. Jozef Česla, ktorý je filatelistom už dobre známy nie len ako autor príležitostných poštových pečiatok, ale aj ako rytec FDC. Práve túto jeho ryteckú profe-

OBR. 2

Dreveného evanjelického a. v. kostola zapísaného do zoznamu kultúrnych pamiatok UNESCO. V obmedzenom množstve si budú môcť návštevníci festivalu zakúpiť aj samostatný grafický list s touto rytinou tiež z autogramom autora. Pre menej umelecky náročných účastníkov festivalu sú pripravené graficky veľmi pekné obálky s plnofarebnou prítlačou s námetom prác kežmarských zlatníkov (obr. 2).

sionalitu kežmarskí filatelisti využili na prípravu oceľorytiny na obálku pre náš festival (obr. 1). Obálka je ručne tlačенá z oceľorytiny a bude okrem frankovania známkou s personalizovaným kupónom opatrená autogramom autora. Námetom prítlače je zlatnícka práca - nádoba na hostie od kežmarského zlatníka Daniela Haltza z roku 1686. Tento nádherný artefakt je časťou mobiliára

To je kus histórie remeselníckeho života Kežmarku, ktorý v rámci festivalu ELRO propagovali kežmarskí filatelisti. V tejto svojej aktivite chcú naďalej pokračovať a rozvíjať ju. Najmä po tomto ročníku chcú založiť tradíciu prezentácie jednotlivých cechov prostredníctvom rytých oceľotlačových grafík, vydaných samostatne ale aj na obálkach.

Zdeněk Baliga

SLOVENSKO 1993 – 2012

Špecializovaný katalóg poštových známok, celín a filatelistických materiálov

Lubomír Floch

Dočkali sme sa. Na jubilejných X. Bratislavských zberateľských dňoch (7. 6. 2013) mal premiéru Špecializovaný katalóg poštových známok, celín a filatelistických materiálov „SLOVENSKO 1993 – 2012“, vydaný firmou Zberateľ. Tandem Kulhánkovi, otec a syn, majitelia firmy Zberateľ vydali druhé vydanie špecializovaného katalógu, ktorý už slovenská filatelistická verejnosť veľmi potrebovala. Skúsení autori Ing. Miroslav Gerec, Antonín Kulháněk, JUDr. Jo-

zef Sobihard, PhD. a redaktori Ing. Peter Malík, PhD. a Anton Kulháněk, známi už z predchádzajúceho rovnomenného vydania v roku 2009 vytvorili pozoruhodné dielo. Je dôstojným pokračovateľom predchádzajúceho vydania špecializovaných katalógov vydaných Zväzom slovenských filatelistov. Firma MOMPRINT Bratislava kvalitne vytlačila na kriedovom papieri plnofarebný katalóg a zviazala ho do kvalitnej mäkkej väzby.

Titulná strana obalu má striedmy dizajn na žltom podklade, rub obalu informuje o obsahu katalógu. Dizajn obalu vytvára tradíciu „žltého katalógu“, ktorý upozorňuje, že za jednoduchým obalom sa skrýva bohatý obsah. Najlepšie ho predstavujú tvorcovia katalógu v jeho úvode. Citujem: „Údaje o jednotlivých emisiách poštových známok obsahujú oficiálny názov emisie, katalógové číslo podľa firiem Slovenská pošta, a.s., - POFIS a Michel (Nemecko), dátumy vydania, meno autora i autora rytiny, ak sa jedná o známky tlačené z rytiny, údaje o druhu tlačovej techniky, tlačovej formy, druhu použitého papiera a jeho vlastnosti, spôsobu perforovania a rozmery zúbkovania a o výške nákladu.“ Pre pokročilých zberateľov sú v tabuľkovej časti spracované odchýlky zúbkovania, odchýlky papiera, umiestnenie značiek na okrajoch tlačových listov, ako aj vybrané poštové poplatky. Prvé úspešné vydanie z roku 2009

bolo doplnené o nové položky filatelistického záujmu a je rozšírené o ďalšie tri kapitoly: celinové pohľadnice (XIV), medzinárodné odpovedky Svetovej poštovej únie (XV) a o spoločné vydania Slovenska s inými poštovými správami (XVI). Pozoruhodné je i ocenenie resp. precenenie všetkých položiek v eurovej mene. Je to sympatický pokus zaradiť slovenskú známkovú produkciu do cenových relácií platných v svete eura. Až dlhšie sledovanie a vyhodnotenie trhových informácií umožní zistenie, do akej miery sú tam uvedené cenové zápisy reálne.

Veľmi si cením prehľadne spracovanie terminologických pojmov na ktoré nadväzuje zoznam použitých skratiek a prehľadný grafický návod na použitie katalógu. Anglicko – nemecká mutácia návodu a číslovanie známok aj podľa katalógu Michel robí tento katalóg atraktívnym aj pre zahraničných zberateľov. A pokiaľ by sa vydavateľ rozhodol, že by chcel v budúcom vydaní rozšíriť jeho akčný rádius aj na širšiu zahraničnú klientelu, bude potrebné na začiatku každej kapitoly zaradiť krátky indikatívny súhrn jej obsahu v cudzom jazyku.

Katalóg, to je 248 strán faktov o slovenských poštových ceninách a filatelistických výrobkoch. Farebné vyobrazenie všetkých známok a celín, obálok prvého dňa, príležitostných tlačí, identifikačných znakov potrebných na rozlíšenie jednotlivých poštových lístkov robí z neho nezastupiteľného pomocníka pre všetkých generálnych i špecializovaných zberateľov slovenskej poštovej známky a na nej založených artefaktov. Blahoželám vydavateľovi k tomuto významnému vydavateľskému činu. Odporúčam katalóg do pozornosti čitateľom časopisu Spravodajca ZSF, všetkých členom zväzu i ostatným filatelistom. Som presvedčený, že by nemal chýbať v knižnici žiadneho filatelistu.

Je symbolické, že vydavateľ vložil na koniec katalógu osem strán čistých listov,

čím nepochybne chce iniciovať jeho čitateľov na starostlivé zaznamenanie nových poznatkov, ktoré budú môcť zlepšiť obsah budúceho vydania. Je to výzva pre nás všetkých. Cítim potrebu napísať na prvú čistú stranu niekoľko postrehov a informácií, ktoré mi v katalógu chýbajú.

V záujme jednotnej redakčnej úpravy katalógu by mali mať všetky kapitoly krátky vstupný informačný text. Niektoré ho majú, niektoré nie. V časti „Terminológia“, v hesle „Perforácia a zubkovanie“ treba doplniť informáciu o oddeľovaní známok prieseikom. Elipsovité (oválne) výseky v perforácii PO-FIS 319, 324) sú ďalším ochranným opatrením proti falšovateľom. Ďalej tam chýba zmienka o lenticulárnej technológii (3D) spomínanej v kapitole Celinové pohľadnice (XIV). Pridanie hesla „Ochranné prvky“ do tejto kapitoly by vhodne doplnilo terminologickú časť.

Ak má termín „priepek“ nejakú skratku, treba ju doplniť do časti „Skratky“.

V kapitole II, „Obálky prvého dňa (FDC)“ prerušenie kontinuity číslovania FDC signalizuje, že nie ku všetkým známkam boli vydané oficiálne FDC. Očakával som, že tento fakt bude jednou vetou spomenutý na začiatku kapitoly. Z celkového počtu 530 vydaných známok, 26 nemá úradnú FDC. Pre rýchlejšiu orientáciu navrhujem dopísať čísla známok na ktoré sa to vzťahuje.

V kapitole IV „Známkové zošitky“ treba odlišiť známkové zošitky v ktorých sa oddeľujú známky pomocou zubkovania, a v ktorých pomocou prieseku.

V kapitole VIII „Poštové lístky“ navrhujem doplniť pre CDV 7 - 19 informáciu o existencii ochranného mikrotextu „SLOVENSKÁ POŠTA“ aj prvom riadku (a), aj v druhom riadku adresnej linky (b) podľa vzoru CDV 10.

Kapitola XII si pýta úvodnú vstupnú informáciu o tomto druhu špeciálnych celín, ktorú vydávalo MDPT a v súčasnosti vydáva Slovenská pošta, a.s., spolu s dátumovými reláciami.

Osemdesiatnik Ing. Ján Maniaček

Vzácneho životného jubilea – 80 rokov – sa v týchto dňoch dožil významný dlhoročný filatelista ZSF Ing. Ján Maniaček z Klubu filatelistov 52-51 Nitra. Jubilant patrí k filatelistom, ktorí niekoľko desaťročí veľmi aktívne venovali svoj čas činnosti v rôznych funkciách vo vrcholných orgánoch a komisiách Zväzu slovenských filatelistov. Svoje vedomosti srdečne rozdal a venoval výchovu mladých filatelistov, ktorým pomáhal okrem iného aj pri budovaní mládežníckych exponátov a vystavovateľskej činnosti. Veľká vďaka mu patrí za jeho prácu pri odovzdávaní svojich celoživotných skúseností mladším. Treba

veľmi oceniť, že do dnešných dní napomáha pri organizovaní filatelistických výstav a aktívne publikuje. Za svoju aktívnu prácu bol ocenený najvyššími zväzovými vyznamenaniami – Cenou ZSF a zlatým Čestným odznakom ZSF.

Vážený pán Maniaček, milý Janko, dovoľte, aby sme Vám pri tejto vzácnej príležitosti v mene Rady ZSF ako i v mene celého zväzu vyjadrili úprimné poďakovanie za obetavú prácu, ktorú ste vykonal a k osemdesiatinám Vám zaželali hlavne veľa pevného zdravia, spokojnosti, životného elánu a filatelistického potešenia a radosti v kruhu rodiny.

-re-

JUBILUJÚCI VEDÚCI KRÚŽKOV MLADÝCH FILATELISTOV

Ing. Ján Maniaček

1. apríla 2013 oslávil krásne životné jubileum 80 rokov. Členom ZSF je od roku 1975. Pracoval vo výboroch KF v Košiciach a po presťahovaní aj v Nitre. Mnoho rokov pracuje v Námetovej komisii ZSF. V rokoch 1991 - 1999 bol jej predsedom, v ďalších rokoch tajomníkom. Vytvoril 5 filatelistických exponátov. Najvyššie hodnotenie VPZ medailu dostal za exponát „Milan Rastislav Štefánik, vedec, vojak, diplomat“.

V mládežníckej filatelii začal pracovať hneď v roku 1975, keď vstúpil do ZSF. Dodnes vedie krúžok mladých filatelistov. S mládežníkmi vytvoril niekoľko pozoruhodných exponátov. Neuspokojil sa len s námetovými exponátmi. Svojich zverencov zaučí aj do poštovej histórie. Každým rokom ich pripravuje na filatelistickú olympiádu. Pomáha pri organizovaní celoštátnych a regionálnych akcií. V rokoch 2003, 2006, 2010 zorganizoval Kongres mladých filatelistov a finále Filatelistickej olympiády.

Za dlhoročnú aktívnu, pedagogickú, publikačnú, organizátorskú a výstavnícku činnosť dostal cenu laureáta Zväzu slovenských filatelistov za rok 2006.

Je nositeľom Zlatého čestného odznaku ZSF. Vysoko si vážime jeho prácu, ktorá je stále prínosom pre našu komisiu. Pre zdravotné problémy chcel zanechať prácu v KMF, no nakoniec pokračuje ďalej, lebo nie je mu ľahostajné nechať mládež bez vedúceho. Janko, ďakujeme, k jubileu srdečne blahoželáme.

Mgr. František Gelinger

sa 3. mája 2013 dožil 80 rokov, člen KF 52 – 32 v Malackách od roku 2002. Od vstu-

pu do ZSF vykonáva funkciu revízora v KF v Malackách. Aktívne organizuje zberateľské burzy. Od roku 2004 vedie krúžok mladých filatelistov, ktorých pripravuje na filatelistické olympiády. Je nositeľom Čestného strieborného odznaku ZSF.

Okrem filatelie sa aktívne venuje aj numizmatike.

Za doterajšiu prácu pri výchove mladšej filatelistickej generácie mu ďakujeme, a želáme jubilantovi, veľa zdravia, síl a úspechov.

K blahoželanu sa pripája aj KF 52 -32 v Malackách, jeho priatelia, zberatelia.

Stanislav Helmeš

sa 29. apríla 2013 dožil pri dobrom zdraví 75 rokov. Je členom KF 53-38 v Bytči. Pracuje vo výbore KF ako novínár, hospodár. Je dušou KF. Aktívne sa podieľal pri organizovaní troch ročníkov Dní filatelie Slovenska v Bytči. Jubilejný XXX. ročník sa bude konať v Bytči, kde je opäť organizátorom významného stretnutia filatelistov.

Viac rokov pracuje v ZKF so sídlom v Žiline, kde vykonáva funkciu predsedu revíznej komisie.

Ani mládež mu nie je ľahostajná. Po dlhom čase obnovuje činnosť krúžku mladých filatelistov. Po dlhých rokoch odmlčania (v minulosti vedúcim KMF bol pán Ladislav Gondžár), prevzal štafetu práce s mládežou pán Helmeš. Za dlhoročnú svedomitú prácu v KF a v ZKF mu bol udelený Zlatý čestný odznak ZSF.

Všetkým trom vedúcim KMF k životným jubileám srdečne blahoželá Komisia mládeže ZSF.

NAŠI JUBILANTI

Klub filatelistov 52-51 v Nitre tohto roku K oslávil svojich jubilantov, tých skôr narodených. Aktívnych členov pri príprave a realizácii filatelistických výstav ale aj úspešných vystavovateľov.

Najstarší člen klubu filatelistov **Ing. Ján Maniaček, str.** oslávil 80-té narodeniny, 75-

té narodeniny oslávil pán **Ivan Zábredský** a 70-té narodeniny **Ing. Katarína Vydrová**. Medzi tých mladších patrí **Ing. Ján Maniaček ml.**, ktorý oslávili svoje okrúhle 50-té narodeniny.

Srdečne im blahoželáme a prajeme veľa zdravia, šťastia a filatelistických úspechov.

Členovia KF 52-51 Nitra

Opustil nás Ing. Ladislav Kráľovský (1936 – 2013)

So smútkom v duši oznamujeme, že dňa 29. 5. 2013 opustil rady filatelistov Ing. Ladislav KRÁĽOVSKÝ po dlhšej ťažkej chorobe vo veku 77 rokov. Odišiel dlhoročný funkcionár klubu KF 54-32 v Michalovciach, pracoval taktiež v krajských organizáciách.

Bol dlhoročným členom výboru Združenia klubov filatelistov východoslovenského regiónu, kde veľmi ak-

tívne vykonával patronát nad činnosťou klubov filatelistov v okolí Michaloviec. Jeho filatelistickou „láskou“ bol volejbal, príležitostné pečiatky a Karty maxima. Podieľal sa na organizovaní akcií v regióne Michaloviec, ako filatelistický funkcionár bol motorom klubového života. Česť jeho pamiatke!

*MUDr. Ján DOBROVOLSKÝ,
Klub filatelistov 54-32 Michalovce*

INZERCIA ZSF

- Stále hledám následující celiny: (použité i *): Brazílie: 1933-4, Danzig: 1927, Holandsko-Nizozemí: 1937-46, Lichtenštejnsko: 1930-8, Maďarsko: 1933-7, Rakousko: 1936+ 1952, Rusko + SSSR: 1926-38. Děkuji za Vaše nabídky, které adresujte: Vladislav Hasala, pošt. pr. 111, SK-909 01 Skalica, tel.: 0944-634 349 vlada.hasala@zoznam.sk.
- V dňoch 13.-14.9.2013 sa uskutoční Varšave MONETY EXPO WARSAW & FILA EXPO WARSAW (Warszawskie Centrum EXPO XXI, Halle I, Pradzyńskiego 12/14-01-222 Warschau, Polen.). Bližšie info na PZF (Poľský zväz filatelistov) alebo na www.filaexpowarsaw.pl, www.monetyexpowarsaw.pl, info@monetyexpowarsaw.pl.

Ďakujeme organizátorom 16. veľtrhu zberateľstva SBĚRATEL za poskytnutie voľných vstupeniek pre členov ZSF na veľtrh.

SBĚRATEL

16. VELTRH ZBERATEĽSTVA

POŠTOVÉ ZNÁMKY | MINCE | POHLADNICE | PLAGÁTY | REKLAMY

Viac ako 260 vystavovateľov
z 35 krajín.

Dealeri poštových známok
z Nemecka, Slovinska, Talianska,
Veľkej Británie, Holandska,

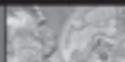
Rakúska, Bulharska, Južné Kórej a ďalších krajín.

PRA	HA
PRA	GUE
PRA	GA
PRA	G

5.– 7. septembra 2013

ANTTIUM AURUM

HALL

PVA EXPO PRAHA - Letňany

www.sberatel.info

539	1 € viacfarebná.....	1,00
540	1 € viacfarebná.....	1,00
539-540	Séria (2).....	2,00
539-540	PL (160 x 130 mm)	6,00
539 FDC		1,90
540 FDC		1,90

D. Kállay, R. M. Ondráček * OTp+OF * H:
1 ZP, TF: ? H * papier FLA * RZ 11 ¾ *
FDC N: D. Kállay, R. M. Ondráček, OTp
PTC * náklad: 70 tis.

2013, 7. 6. * **Zvieratník - známka s personalizovaným kupónom** * príležitostná známka určená na personalizáciu kupónu
* N: A. Ferda * OF PTC * PL: 8 ZP + 8 K,
TF: ? * papier FL * HZ 11 ¼ : 11 ¾ * FDC
N: A. Ferda, OF Kasico * náklad: 220 tis.
(27 500 PL)

541) Dvanásť znamení zvieratníka

kupón) logo HC Slovan Bratislava

541	T2 50g (0,45 €) viacfarebná	0,45
541 PL	(130x208 mm)	3,60
541 FDC		1,35

Kupóny

541 KLa s kupónom „HC Slovan Bratislava“	0,45
541 KLe s personalizovaným kupónom	--
541 KP a s kupónom „HC Slovan Bratislava“	0,45
541 KP b s personalizovaným kupónom	--
541 KLa+ KP a s kup. „HC Slovan Bratislava“	0,45
541 KLe+ KP b s personalizovanými kupónmi	--
541 Sa s kupónom „HC Slovan Bratislava“	0,90
541 Sb s personalizovaným kupónom	--
541 PL a s kupónmi „HC Slovan Bratislava“	3,60
541 PL b s personalizovanými kupónmi	--

2013, 12. 6. * **1150. výročie príchodu sv. Cyrila a sv. Metoda na Veľkú Moravu** * príležitostná známka v hárčekovej úprave, spoločné vydanie s Českou republikou, Vatikánom a Bulharskou republikou * N:

542) Freska „Osobný súd sv. Cyrila“ z baziliky San Clemente v Ríme (9. stor.)

hárček) Freska „Prenesenie ostatkov sv. Klimenta“ z baziliky San Clemente v Ríme (11. stor.), nápisy v hlaholike z Assemaniho evanjeliára (10. stor.)

542	1,60 € viacfarebná.....	1,60
542 H	(115 x 156 mm).....	1,60
542 FDCa s	nalepenou známkou	2,50
542 FDCb obálka väčšieho formátu		
	s nalepeným hárčekom	3,50
542 PT		2,80

2013, 28. 6. * **Gorazd Zvonický** (Osobnosti) * príležitostná známka * N: P. Uchnár * OF PTC * PL: 50 ZP, TF: 4 PL * papier FL * HZ 11 ¾ : 11 ¼ * FDC N: P. Uchnár, OF Kasico * náklad: 300 tis.

543) Gorazd Zvonický (1913 – 1995) – slovenský básnik, katolícky kňaz a exilový pracovník

543	0,65€ viacfarebná.....	0,65
543 FDC		1,55

Nová knižná publikácia Slovenskej pošty
v predaji už od 5. 7. 2013

Súčasťou knihy je neperforovaný číslovaný hárček
poštovej známky „1150. výročie príchodu Cyrila a Metoda na Veľkú Moravu“.

V predaji aj na www.pofis.sk